

Redux

Een verhaal van Christian Deterink

De arrestant had al een vol etmaal ingesloten gezeten in de cel, toen hij door agenten werd voorgeleid in de verhoorkamer. Dux zat met zijn college Iris gereed achter de stalen aan de vloer verankerde tafel. De arrestant werd door de agenten ruw in de stoel tegenover hen geplaatst. Het was een jongeman met warrig blond haar en een vlassig tweedaagsbaardje. Zijn ogen schoten heen en weer, alsof hij een vluchtweg zocht. De agenten stapten naar achteren en posteerden zich enkele meters achter hem bij de deur. De standaardprocedure als een arrestant onvoorspelbaar en potentieel gevaarlijk was.

“Je naam?”, klonk de bitse stem van Iris. Dux keek haar van opzij aan. Als ze ‘*good cop, bad cop*’ zouden gaan spelen, was zij geknipt voor die tweede rol. De blik in haar staalblauwe ogen straalde niets uit van enige warmte.

“T-tijl”, haperde de arrestant, “Tijl in ’t Hout.” Natuurlijk was deze informatie allang bekend.

“Tijl”, nam Dux het woord, “Ik ben Dux Gevers en mijn collega is Iris Rekken. Weet je nog waarom je gearresteerd bent?”

Tijl keek hem verward aan; “Op straat, ik sprak iemand aan. Een vrouw.”

“Nee, je drong je aan haar op, sloot haar in, viel haar aan, werd fysiek”, zei Iris streng, “De politie moest haar met geweld ontzetten.”

“Ze... ze begreep me niet. Ik moest haar iets duidelijk maken!”

“Wat, Tijl?”

“Dat ze niet met de metro moest reizen, ik had gezien...” Tijl viel stil.

“Wat had je gezien?”

“Da-dat er iets ergs zou gebeuren met haar. Dat ze zou uitglijden, vallen!”

“Ha!”, bracht Iris uit, “Ben je helderziend of zo?”

Hun arrestant haalde zijn schouders op; “J-ja. Misschien wel. I-ik zie soms beelden. Ze poppen opeens op, ik heb er geen controle op. En ... toen ik die vrouw zag, zag ik meteen wat haar zou gebeuren. Wat haar te wachten stond.”

“En wat was dat dan precies?”, vroeg Dux.

“Ze zou bij een betaalautomaat een stap naar achteren maken, haar evenwicht verliezen en in een gat vallen waar werkmannen bezig waren met een leiding of zo.”

Dux wreef nadenkend over zijn gezicht maar merkte dat Iris afkeurend haar hoofd schudde. Hij kende haar als een spijkerharde tante, recht door zee en wars van prietpraat.

“Welke drugs gebruik je, is het Flash?”, beet zij hem toe. Flash was de populairste illegale drug van dit moment en bracht gebruikers in een roes waarin ze alleen hun beste en fijnste herinneringen herbeleefden. Gebruikers ervan konden de greep op de werkelijkheid geheel kwijtraken en dan heel gevaarlijk worden.

Tijl sperde zijn ogen open en week naar achteren; “Nee!”

Dux zuchtte. De verdenking dat zijn verwarde gedrag voortkwam uit druggebruik had ervoor gezorgd dat ze een etmaal hadden gewacht met dit verhoor, om hem tijd te geven te ‘ontslakken’, zoals dat genoemd werd onder de politie. Maar hij had het idee dat Tijl nog precies dezelfde warrige indruk maakte als een dag geleden, toen hij hem had gezien terwijl hij bij het politiekantoor werd binnen geleid.

“Wat dan?”, beet Iris de arrestant toe.

Maar hun arrestant kroop ineen en zweeg.

“De uitslag van de bloedcontrole kan er elk moment zijn”, zei Dux, “we zullen zien of je gelijk hebt. Intussen zullen we je aan de RMD onderwerpen. Weet je wat dit is?”

Tijl keek hem met verschrikte ogen aan en knikte kort.

“RMD staat voor Retrospectief-Memoriaal-Diagnose”, zei Dux desondanks, want alle arrestanten moesten volgens protocol vooraf worden gewezen op de betekenis van deze procedure. “Het systeem analyseert kortweg je geheugen. Het heeft dezelfde status als een opgenomen of opgeschreven verklaring. Alles wat uit de RMD komt geldt als rechtstreeks bewijs en kan tegen je gebruikt worden in de rechtsgang.”

“Je warrige verklaringen tot nu toe geven ons geen andere keuze dan je hieraan te onderwerpen”, zei Iris streng. Dux knikte, alhoewel hij het aanvankelijk met haar oneens geweest was. De RMD was bedoeld voor verdachten van ernstige misdrijven en daar was bij deze arrestant op het eerste oog geen sprake. Maar Iris was zoals altijd ongemeen fel tegen mannen die vrouwen lastig vielen en de hoofdcommissaris had haar schoorvoetend toestemming gegeven het middel in te zetten.

“I-ik sta niet in voor mijn geheugen”, bracht Tijl uit, “Ik wil het niet!”

Iris stond bruusk op en blafte hem toe: “Iedereen moet zich verantwoorden voor zijn geheugen! Dat wat hier zit” -ze prikte met haar vinger tegen haar hoofd- “is tegenstelling tot de mens altijd goudeerlijk en vertelt ons precies wie en wat je bent. Het kan je helpen of... verraden!”

Tijl liet verslagen zijn hoofd zakken.

“Dit zijn dus wat van de beelden die we verzameld hebben en ik kan je zeggen: we hebben hier wel wat te pakken, hoor!” Iris Rekken leunde achterover in haar stoel. Dux stond gebogen over haar bureau naast haar en staaarde naar het scherm waarop Iris zojuist een deel van de resultaten van de RMD voor hun verdachte In 't Hout had vertoond. Die waren inderdaad opmerkelijk. Ten eerste omdat de beelden opmerkelijk duidelijk en scherp waren. Maar ten tweede omdat ze chaotischer leken dan gebruikelijk, alsof iemand alle herinneringen in kleine stukjes had gescheurd en door elkaar had gehusseld: beelden van een bezoek aan een zwembad, een etentje in een restaurant, een vliegreis, ga zo maar door.

“Alles lijkt nogal gefragmenteerd; alsof de verdachte niet helemaal goed bij zijn hoofd is, of zo. Is de scan wel goed uitgevoerd?”, bracht hij uit.

“Honderd procent, zeggen de techneuten”, bracht Iris meteen uit.

“Dan moet verdachte nog onder de invloed van drugs zijn geweest.”

“De bloedtesten waren negatief. Hij had geen flash, of andere drugs gebruikt, daarover is hij ten

minste eerlijk geweest...”

“Maar dan... wat moeten we dan met deze resultaten? Ze zijn opmerkelijk, maar ik zie geen misdaden.”

“Oh, maar ik heb je de kers op de taart nog niet laten zien”, bracht Iris uit die weer rechtop ging zitten; “Want er is wel degelijk iets schokkends uit gekomen!” Ze drukte op enkele toetsen en bracht een beeld naar voren op het scherm, “Kijk!”

Met stijgende verbijstering bekeek Dux de beelden. Het was een herinnering waarin een gesprek gevoerd werd met een vrouw; die overduidelijk in alle staten was. Ze hilde onophoudelijk, had rode omrande ogen, een vlekkerig gezicht, een woeste bos haar en leek steeds meer van streek te raken. Er werd haar een potje pillen aangereikt, dat de vrouw aannam alsof ze een bom vastpakte. Ten slotte draaide ze de dop los en nam een groot aantal pillen in haar hand, vrijwel de gehele inhoud van de pot leek het. En na weer een lange weifeling en blijkbaar nog weer veel gepraat -bij opgeroepen herinneringen via MRD was het ‘geluidsspoor’ helaas nogal eens zeer slecht- pakte ze een aangereikt groot glas water en sloeg ze alle pillen achterover, die steeds per handvol weg spoelend met een slokje. Toen ze alle pillen achterover had geslagen, was haar hele glas leeg.

“Wat is dit? Een opgedrongen zelfmoord?”, vroeg Dux verward. Hij moest meteen weer denken dat ze eerder die week een verdachte dood hadden aangetroffen in de verhoorkamer waar hij een moment alleen was achtergelaten. De verdachte, een jongeman die Jan Maris heette, had zich opgehangen aan een springtouw dat hij moest hebben meegesmokkeld vanuit de recreatieruimte. Het voorval knaagde nog steeds aan zijn geweten en hij had er al een paar nachten slecht van geslapen.

“Oh ja!”, zei Iris heftig, “Weet je wel wie dit is?”

Dux schudde zijn hoofd.

“Dit is Yvette Schoonens!”

Die naam zei Dux iets, maar hij kon het niet helemaal plaatsen.

“De vriendin van Gjaltema!”

Dux veerde op; hij wist het weer. Een paar weken was het niet weg te slaan geweest uit het nieuws! De vriendin van Harald Gjaltema, de gearriveerde miljonair en de politiek leider van Neo Rechts, had treurig genoeg zelfmoord gepleegd met een overdosis zware slaappillen. Ze zou al jaren lang geplaagd zijn geweest door diepe depressies. Gjaltema, die op koers leek te zijn om premier te worden na de verkiezingen over twee maanden, had van alle kanten steun gekregen om dit zware verlies te dragen. Politieke tegenstanders leken zelfs ervoor te schromen hem in te hard aan te pakken in deze tijd.

“Dit is explosief materiaal!”, ging Iris door die hem met glinsterende ogen van opwinding aankeek, “Moet je nagaan wat er gebeurt als uitkomt dat ze is ... gedwongen! Vermoord!”

Dux keek haar aan. Zijn collega leek deze zaak te zien als een kans om snel naam te maken voor zichzelf.

“Maar waarom zou die In 't Hout dit gedaan hebben?”, bracht hij uit. Hun nog steeds opgesloten verdachte was een werkloze bijstandstrekker, na te zijn gestopt met een studie filosofie, die zich soms zwart liet inhuren als tuinier om wat bij te verdienen.

“Hij heeft linkse sympathieën”, zei Iris meteen die hier overduidelijk over nagedacht had, “Misschien wilde hij zich ... wreken op Gjaltema...”

Dux schudde verward met zijn hoofd. Het resultaat van de hele RMD was zo warrig, dat hij zich afvroeg of het allemaal wel klopte. Hij moest weer denken aan dat Tijn had gezegd dat hij... wat? Hallucinaties had? Helderziend was? Hij dat die uitspraak van hem de vorige dag al niet kunnen loslaten en had zelfs na het verhoor gebeld met diens slachtoffer, Shima Tuclu. Ze had hem verteld dat ze inderdaad de avond na het voorval volgens plan met de metro naar haar wekelijkse salsaclub was gereisd. Maar ze was wèl door het voorval tussendoor nog eerst thuis geweest op zich op te knappen en ze had toen meteen haar pumps geruild voor sneakers. Vervolgens was ze niet ernstig ten val gekomen tijdens die metroreis, natuurlijk niet. Al meende ze zich wel te herinneren dat ze ergens werkmannen

en een afzetting had gezien. Maar Dux had zich meteen afgevraagd wat er was gebeurd als ze wèl de hele dag die pumps had aan gehouden...

“Wat nou... Als dit niet zijn eigen herinneringen zijn?”, verwoordde hij ten slotte zijn weifeling.

Iris keek hem verbaasd aan, “Dat geloof je toch zeker zelf niet? De RMD is daar veel te geavanceerd voor. Die weet haarscherp een verdeling te maken tussen wat je eigen herinneringen zijn van echte gebeurtenissen en van ... het slijk. Flarden uit films die men ziet, gewelddadige schietspelletjes die gespeeld worden, dat wordt er allemaal meteen uit gefilterd. Dat weet je toch? We hebben de RMD toch veel vaker gebruikt?”

Dux haalde zijn schouders op, “Je hebt gelijk. Maar toch... Er is iets anders aan deze zaak.”

Iris schudde gedecideerd haar hoofd; “Zet het van je af!” Ze keek hem strak aan.

“Voor nu, vooruit”, zuchtte Dux ten slotte in overgave.

De villa was alles wat je kon verwachten van de domicilie van een machtige politicus en zakenman als Harald Gjaltema. Het was een suikertaartachtig bouwwerk vol met sierlijke krullen en weelderig gevormde raampartijen, geschilderd in een tint geel die Dux deed denken aan de mango-salade die hij die ochtend als ontbijt had gehad. De oprit was gevuld met een half dozijn auto's, waaronder een hagelwitte Alfa Romeo C-4 Spider, die Dux alleen herkende omdat het exact dezelfde auto was die zijn neefje een kleine week geleden had gekozen in een racespelletje tegen elkaar op de spelcomputer.

“Alles wat er nog aan ontbreekt is dat er wordt opengemaakt door de butler”, merkte hij op tegen Iris toen ze over het grind naar de voordeur liepen.

“Pfff, wat een wansmaak hier”, snoof zij, geringschattend om zich heen kijkend, “geef mij mijn fijne arbeiderswoninkje, maar hoor!”

Tot hun verrassing verscheen op dat moment Gjaltema zelf om de hoek van het pand, gehuld in smetteloze vrijetijdskleding waarmee hij zo in een Zwitserleven-reclame had kunnen figureren.

“Ah, ik hoorde u al aankomen, we zitten in het tuinhuis”, bracht hij uit met een lage stem. Dux besepte dat hij de man alleen maar van tv en internet kende en in het echt veel kleiner oogde. Maar was dat niet altijd zo?

Ze bleven op enkele meters tegenover elkaar staan en Iris maakte snel het Namasté-gebaar, waarbij de beide handpalmen omhoog gericht op borsthoogte tegen elkaar werden gedrukt. Het was maar één van de gebaren die werd gebruikt nadat het handen schudden uit de gratie was geraakt na de laatste pandemie. Dux had zelf de voorkeur voor de vuistklop tegen het hart en, zo bleek al snel, Gjaltema ook.

“Als u me wil volgen”, baste die met zijn zware stem.

Ze liepen in een rijtje naar de weelderige tuin achter de villa. Aan de verre zijde merkte Dux een inpandig zwembad op, maar dichterbij bevond zich een geheel uit staal en glas opgetrokken wit geschilderd paviljoentje. Gjaltema opende galant een deur en liet Dux en Iris voor gaan. Meteen merkte hij de twee mannen op, die aan de grote tuintafel zaten en nogal weinig op hun plaats leken met hun strenge donkere antracieten pakken en chagrijnige gezichten.

“Gaat u zitten, gaat u zitten”, zei Gjaltema, terwijl hij zelf al plaatsnam aan het hoofd van de tafel. Voor Dux en Iris waren zichtbaar de twee stoelen over recht tegenover de twee zwarte pakken gereserveerd en meteen viel het Dux in dat hier vooraf over nagedacht was.

“Dit zijn Haxus en Rozet, mijn beveiligingsadviseurs”, zei Gjaltema met een royale zwaai van zijn arm. De mannen knikten kort, maar deden voor de rest geen moeite iets van een beleefdheidsgebaar te produceren. Het was Dux verder niet ontgaan dat dit zichtbaar mannen waren die geen voornaam nodig hadden. Hij nam het woord en legde kort en bondig de aanleiding van hun bezoek uit: de RMD-scan van Tijn in 't Hout en de aangepate zelfmoord, of ronduit moord op mevrouw Schoonens waar ze op waren gestuit. Iris vulde hem aan dat de RMD voldoende was op In 't Hout de moord ten laste te leggen en dat ze dat ook vast van plan waren.

Gjaltema drukte zijn hand tegen zijn mond en schudde zijn hoofd, “Arme Yvette... Iedereen

dacht...”

“...dat het zelfmoord was?”, vulde Iris aan.

De politicus knikte.

“U ook?”, vroeg Iris meteen door.

Gjaltema schudde verbaasd zijn hoofd, “Natuurlijk. Iedereen wist, en ik nog beter dan wie dan ook, dat Yvette gebukt ging onder stemmingswisselingen en depressies. Maar dit...”

Had niemand verwacht, maakte Dux in zijn hoofd de half afgeronde zin af, maar hij vertikte het die uit te spreken. In plaats daarvan zei hij provocerend tegen de beveiligers, waar hij een snel groeiende antipathie voor voelde: “Ik neem aan dat jullie ook geschokt waren, al was het maar omdat het jullie werk toch is om juist dit soort drama’s te voorkomen, is het niet?”

Haxus staarde Dux boos fronsend aan; “Ons werk is meneer Gjaltema te bewaken bij zijn vele publieke taken. Dit ... ongeluk vond plaats in zijn privésfeer.”

“Ongeluk, interessante woordkeuze”, beet Dux hem toe.

“Hoe kwam ze eigenlijk aan die pillen?”, brak Iris snel in.

Haxus keek nog enkele seconden Dux aan, voor hij zijn aandacht verlegde op Iris en antwoordde: “Zoals u weet waren het door haar arts voorgeschreven slaappillen.”

Gjaltema hief zijn handen, “Ho, eens even. Waarom stelt u die vragen? Dit is toch geen verhoor? U begrijpt toch wel dat we dit allemaal al te uit en te na verteld hebben tegen uw collega’s? Het lijkt me nogal ongepast, net nadat u met zulk vreselijk nieuws aan komt.”

Dux keek hem aan; “We zullen toch nog enkele vragen moeten stellen. Bijvoorbeeld waarom uw mannetjes hier geen inbraak hebben opgemerkt. Want hoe is onze verdachte eigenlijk ongemerkt binnen gekomen in uw woning?”

“De RMD vertoont beelden van Yvette in wat overduidelijk uw slaapkamer is”, verduidelijkte Iris, “Dat hebben we al opgemaakt uit de foto’s uit het politierapport”.

Dux merkte op hoe Haxus heel kort richting Gjaltema keek, voor die zei: “We hebben... onregelmatigheden aangetroffen in de bewakingsbeelden van de nacht waarin mevrouw Schoonens is gestorven.”

“Onregelmatigheden?”, vroeg Dux scherp, “Daar staat niets van in het dossier. U beseft toch wel dat dit informatie is die u niet had mogen achterhouden?”

Haxus knikte, “De onregelmatigheden zijn pas vanochtend aan het licht gekomen. Nadat meneer Gjaltema ons vroeg alles nog een keer na te gaan voor onze afspraak met u beiden.”

“Wat?”, bracht Dux verbijsterd uit.

“Hoe kan dat zijn?”, vroeg Iris scherp.

Gjaltema spreidde zijn handen, “We zijn nooit uitgegaan van kwade opzet, alles wees op zelfmoord...”

“Over welke onregelmatigheden hebben we het eigenlijk?”

Haxus nam weer het woord; “Er lijkt die avond met het bewakingssysteem te zijn gerommeld. Die is misschien een klein uur uitgeschakeld geweest. En de opgeslagen camerabeelden van die periode lijken niet te kloppen, alsof het.. alleen maar herhalingen zijn van eerdere opnames.”

“Hoe is dat mogelijk?”

“Een hacker, misschien”, zei Haxus, “We hebben natuurlijk meteen het beveiligingsbedrijf gebeld. Zij hebben een paar uur geleden op afstand enkele updates gedraaid en verzekeren dat dit niet meer kan voorkomen.”

“En zijn de echte camerabeelden er nog van dat verloren uurtje?”, vroeg Iris scherp.

Haxus schudde zijn hoofd.

Dux keek hem met afkeer aan en wreef nadenkend over zijn gezicht. Daarna richtte hij zich tot Gjaltema: “Dus wat hebben we hier? De moord op uw vriendin en die prutsers van beveiligers van u komen nu opeens met het nieuws komen dat het bewakingssysteem eigenlijk ook niet werkte?”

Gjaltema boog zich over tafel; “Wat impliceert u nu eigenlijk? Naar mijn weten heeft u een dader met een positieve RMD-test. U heeft alles wat u nodig heeft hem de moord ten laste te leggen.”

Dux wist dat hij gelijk had.

“Ik verzeker je, iets aan dit zaakje stinkt”, bracht Dux uit. Hij zat samen met Iris in zijn werkkamer en ze hadden de afgelopen uren gewerkt aan hun rapport. Hij legde zijn benen op tafel en strekte zich uit.

“Waarom?”, zei Iris, die haar stoel naar hem toe draaide, “We weten dat In ’t Hout de moord op zijn geweten heeft. Anders hadden we nooit zulke onweerlegbare resultaten gehaald uit RMD. En dat bij Gjaltema het bewakingssysteem niet blijkt te hebben gewerkt die nacht, versterkt alleen maar de tenlastelegging. Die In ’t Hout had een duidelijk motief: hij wilde Gjaltema als kopstuk van Neo-Rechts in het hart raken. Hij had de gelegenheid, want hij heeft het beveiligingssysteem kunnen hacken en hij had de middelen: die had Yvette zelf al.”

“Oké, het motief krijg je van me. Maar die andere twee niet. Hoe heeft In ’t Hout, een werkeloze filosoof, in hemelsnaam dat bewakingssysteem gesaboteerd?”

“Vast een vriendje in de links-anarchistische kringen...”

“Dat is wel erg dun.”

Iris haalde haar schouders op.

“En middelen? Ja, ze gebruikte haar eigen slaappillen. Maar hoe heeft Tijn haar zo ver gekregen die zelf in te nemen?”

“Ze was depressief, hij heeft haar de put in gepraat.”

“Een man die ze niet kent, die opduikt in haar slaapkamer?”

“Ze kenden elkaar misschien al. Wie weet? Misschien heeft hij haar al een tijd bewerkt. Met haar gesproken op haar yoga-club of zo...”

“Misschien dit, misschien dat, ik vind dat niets!”

Iris stond op uit haar stoel en zei fel: “Je bent een politieagent van de oude stempel, Grevers! We hebben toch de RMD-test? Die liegt niet!”

“En wat als die dat wel doet”, vroeg Dux scherp. En hij vertelde haar wat hij dacht; dat Tijn de beelden als helderziende alleen maar had binnen gekregen. Dat ze van heel iemand anders waren. Van de echte moordenaar, misschien wel van Gjaltema zelf! En dan had Gjaltema zijn eigen vriendin aangezet tot zelfmoord!

“Maar hij was die dag helemaal niet thuis, hij was op campagne”, bracht Iris uit.

“Ja, maar die ochtend nog niet! Wat als hij het toen al gedaan heeft? En dat hij haar dood pas die nacht gerapporteerd heeft?”

“Dat hadden ze bij de autopsie...”, begon Iris.

“Die gaven een bandbreedte van twaalf uur van het moment van overlijden!”

“De onregelmatigheden in het bewakingssysteem dan?”

“Verzonnen”, zei Dux meteen, “Bedacht om de zaak te versterken dat Tijn die moord kan hebben gepleegd. Ze moeten vooraf niet alleen geweten hebben dat we zouden komen, maar óók dat we zouden vertellen dat Yvette vermoord is.”

“Dat konden ze niet weten.”

“Die Gjaltema heeft zijn kanalen, geloof me.”

“Het klinkt... vergezocht.”

“Oh nee. Ik denk dat dit typisch iets is voor die Haxus om te bekokstoven!”

“Ha, je hebt het niet zo op hem, hè?”

“En met reden, ik herken uitschot als ik het zie.”

Iris schudde haar hoofd en zei ten slotte; “Luister, Dux. We hebben hier een zaak die sterk genoeg is in de rechtszaal, dat weet je. Je weet ook dat die heel veel aandacht zal trekken! De vriendin van de

kopman van rechts, vermoord door een linkse activist!”

“En een zaak die jouw carrière kan maken, dat bedoel je toch zeker?”

Iris keek hem woedend aan; “Trek je mijn integriteit in twijfel?”

Dux weigerde in te binden; “Misschien wel. Waarom zie jij de olifant niet die midden in de kamer staat? Die In 't Hout heeft die moord niet gepleegd! Je vaart blind op die RMD!”

“Ach. Jij bent gewoon koppig en ouderwets! We hebben de spreekwoordelijke schedel gelicht van die man gelicht en alles gezien: de beelden liegen niet. Dan doen ze nooit!”

Dux schudde zijn hoofd en masseerde zijn gesloten ogen. Ten slotte gromde hij: “Word je betaald of zo? Is dat het? Heeft die Haxus namens Gjaltema het met je op een dealtje gegooid? Breng die zaak tot een goed einde, geef een boost aan je carrière en als klap op de vuurpijl zit je financieel op rozen?”

“Nu ben je te ver gegaan!”, schreeuwde Iris.

Toen Dux opkeek zag hij nog net hoe de deur met een daverende klap dichtsloeg; Iris was al verdwenen.

“Verbaast het u dat we hier zijn?”

Dux had een moment eerder de twee mannen zittend in de twee fauteuils aangetroffen in het halfduister van zijn woonkamer. Haxus en Rozet waren het, natuurlijk, in hun onafscheidelijke zwarte kostuums. Hij moest heel veel moeite doen om niet al te duidelijk te laten zien dat hij zich kapot geschrokken was: dat plezier gunde hij hun niet. Langzaam liep hij naar hun toe.

“Heren”, bracht hij uit met een stem waarin tot zijn ergernis toch nog een trilling was te horen.

Haxus knikte, stond opgeruimd op en stak een hand uit, “Meneer Grevers, wat fijn dat u er bent en dat we even kunnen praten.” Zoals hij het verwoordde, was het bijna of Dux hen uitgenodigd had! Werktuiglijk schudde hij de uitgestoken hand, alsof die gewoonte uit het verleden nog steeds een gewoonte was. Haxus leek met zijn stevige grip zijn hand te willen vermorzelen en deed Dux zelfs bijna pijn en hij trok die verontwaardigd terug.

“Toch was het zelfs voor prutsers als ons niet zo moeilijk om hier binnen te komen”, ging Haxus door alsof er niets gebeurd was, “U had uw schuifdeur naar het balkon nota bene op een kier open gelaten.” Hij zette zich weer neer in de fauteuil.

Dux had geen enkele reden om uit te leggen dat hij dat deed voor de kat. Omdat zijn balkon op de tweede verdieping was, had hij nooit serieus gedacht aan het inbraakgevaar. Tot nu toe...

“Om welke reden heb ik het genoeg van uw visite?”, vroeg hij met een vastere stem.

“Dat spreekt toch voor zich. We willen graag nog eens de zaak bespreken met u.”

“En wat wilt u dan bespreken?” Dux deed een schermerlamp aan om zijn ongenode bezoekers beter te zien, maar hij bleef staan. Vanuit de fauteuils keken beide mannen hem rustig aan, alsof ze alle recht hadden hier te zijn.

“Dat het onze nadrukkelijke wens dat de zaak binnenkort wordt afgesloten, natuurlijk.”

“Waarom twijfelt u daaraan? U weet toch dat de RMD-uitslag Tijn in 't Hout als dader aanwijst?”

“Maar vindt u dat ook? Ik heb redenen daaraan te twijfelen...”

Dux keek Haxus aan. Had hij gehoord van zijn ruzie met Iris? Of van het formele verzoek van Iris aan de hoofdcommissaris om hem van de zaak te halen omdat hij er emotioneel teveel mee verbonden zou zijn? Het viel hem opeens in dat het misschien wel meteen Iris was geweest die Gjaltema en kompanen had gewaarschuwd voor hun bezoekje.

“Maakt het veel uit wat ik vind?”

Haxus glimlachte dunnetjes; “Mijn werkgever houdt niet van losse eindjes.”

Opeens voelde Dux zich heel erg bang worden. Tot nu toe had hij gedacht dat Haxus inderdaad dat kwam doen wat hij gezegd had: praten. Maar opeens begon hij daar aan te twijfelen. Nog meer toen hij zag dat Rozet een zwarte tas die hij nog niet had opgemerkt, van de vloer oppakte, deze op zijn schoot posteerde en open ritste. Hij haalde er een zwart doosje uit.

“Wa-wat is dit?”, vroeg Dux terwijl hij een stap terug deed en bijna de kamerplant die daar stond om stootte.

“Weet u”, glimlachte Haxus, “U noemde ons prutsers, maar daar heb ik nog wel wat over te zeggen. U ziet ons als prutsers vast nog wel in staat ons eigen beveiligingssysteem te saboteren, zodanig dat nooit meer kan worden vastgesteld of er misschien een indringer is geweest gedurende de betreurenswaardige dood van Schoonens.”

De woorden kwamen maar half binnen bij Dux die bijna in paniek observeerde hoe Rozet van de onderdelen uit het doosje een soort hoofdtelefoon bouwde.

“Maar ik weet wel zeker dat u niet verwacht dat wij prutsers in staat zijn tot veel meer verregaande dingen. Bijvoorbeeld met iemands geheugen rommelen.” Er gleed een brede glimlach op het gezicht van Haxus: “Laat ik meteen duidelijk zijn dat we niets met die Tijn in ’t Hout te maken hebben: dat was allemaal een onverklaarbaar voorval. Helderziendheid, misschien is er wel echt meer tussen hemel en aarde, wie zal het zeggen. Maar voor ons wel zeer gelukkig.”

Rozet had de ‘hoofdtelefoon’ blijkbaar gereed en haalde uit zijn tas nu iets wat leek op een extra grote en dikke tablet-computer. Wat was dit allemaal?

“We noemen ons systeem Redux. U lijkt me wel een cultuurliefhebber en belezen man en u weet dan vast dat die term in de filmindustrie gebruikt wordt voor een nieuwe versie van een bestaande film. Zoiets doen wij ook, maar dan met de film in iemands hoofd.”

Rozet boog zich naar zijn kompaan toe en fluisterde hem wat in zijn oor. Haxus begon te lachen, “Mijn collega wijst me net op een ironisch toeval, dat is heel grappig. Wilt u niet weten wat dat is?”

Dux schudde heftig zijn hoofd, “Ik wil u uit mijn huis hebben, dat is wat ik wil!” Hij voelde zich opeens een beetje duizelig, alsof hij te hard met zijn hoofd had bewogen.

“Uw naam!”, lachte Haxus alsof hij hem niet gehoord had, “U heet Dux, dat is een merkwaardig toeval. En wij gaan..” -Haxus proestte van het lachen- “u heruitvinden, u veranderen in Redux! Haha, wat een grap!”

Dux voelde zich nu echt boos worden en deed een stap in zijn richting, “Ik wil...” Maar op dat moment leek het wel alsof één been het niet meer deed. Hij struikelde voorover en viel op zijn knieën op de vloer. Opeens dansten er donkere vlekken voor zijn ogen.

“Het begint te werken”, stelde Haxus tevreden vast tegen zijn collega en vervolgens keerde hij zich naar Dux en zei smalend: “U weet toch dat een hand geven tegenwoordig ‘*not done*’ is. Na de pandemie en zo!”

Dux begreep wat hij bedoelde en wilde zich verontwaardigd omhoog werken, maar de zwarte vlekken werden steeds groter en hij verloor zijn bewustzijn.

“Twee uur geweest...”, gromde Dux tussen zijn tanden. De wekker naast zijn bed toonde aan dat het al diep in de nacht was, maar nog steeds had hij de slaap niet kunnen vatten. Hij draaide zich bruusk om, sloot zijn ogen en probeerde te ontspannen. Maar meteen dreven de vreselijke beelden alweer voor zijn geestesoog, die hem wakker hadden gehouden. Hoe hij de arrestant van achter ruw vastpakte, het springtouw om diens nek strak sloeg en die vervolgens net zo lang strak trok totdat zijn slachtoffer steeds minder tegenspartelde en uiteindelijk levenloos van de stoel op de vloer van de verhoorkamer gleed.

Dux werkte zich overeind in zijn bed en tastte naar het lampje op het nachtkastje. Pas toen hij eindelijk de schakelaar gevonden had en het licht het duister grotendeels verdreven had, kon hij de angstwekkende beelden van zich afschudden. Maar hij had die vaak genoeg gedroomd om ook het vervolg te kennen. Hoe hij het springtouw over een verwarmingsbuis had geslagen, aan het andere einde een lus maakte om de nek van zijn slachtoffer, Maris heette die, het lijk moeizaam omhoog hees en het einde van het touw vervolgens vastbond aan de radiatorknop. Hij had vervolgens een paar stappen terug gezet en vanuit de gesloten deuropening het tafereel bekeken: een spijtige zelfmoord, dat

is waar het op leek...

Maar dat was natuurlijk ook wat het was! Hoe vaak hij dit zichzelf ook moest blijven inprenten. Maris had een touw ontvreemd en hij had zichzelf opgehangen! En al die beelden die zich maar in zijn hoofd bleven opdringen, waren... gewoon niet echt. Dat moest hij zichzelf blijven voorhouden. Dat moest!

Hij vroeg zich af of zijn eigen hoofd een loopje met hem nam. Had hij ergens toch een schuldgevoel over de dood van de arrestant? Had hij hem niet beter moeten fouilleren en dat springtouw moeten vinden? Had hij niet beter op hem moeten letten? Was Maris' dood niet toch zijn schuld? En was dat de reden waarom hij die verzinsels in zijn hoofd waren terecht gekomen?

Dux wist het niet, maar hij voelde dat er iets anders moest zijn. Ergens in zijn herinneringen zweefde iets anders rond. Iets over een man die hem had toegesproken in zijn eigen woonkamer. Iets met een soort koptelefoon die ze misschien op zijn hoofd wilden zetten, om god weet wat te doen. Maar hoeveel Dux ook groef, hij kon die flarden verder niet plaatsen. Alsof hij uit moest raden wat er op een in duizend stukken gescheurde foto stond moet raden op basis van maar een paar resterende snippers. Zelfs die analogie kwam hem ergens bekend voor ...

Het was om gek te worden. En dan was er ook nog het geval dat de toedracht rond de dood van Maris opnieuw in onderzoek was gebracht door de hoofdcommissaris. Waarom wist hij absoluut niet. Vlak na het gebeurde was iedereen op het politiebureau en daarbuiten het er toch over eens geweest dat het zelfmoord was. Bij het rapport dat hij had geschreven waren maar heel weinig vraagtekens gesteld. Het feit dat de arrestant erin was geslaagd een springtouw uit de recreatieruimte te ontvreemden, was spijtig, maar zeker niet ondenkbaar. Het gaf aan dat enkele protocollen moesten worden aangescherpt, dat had zijn commissaris ervan gevonden. En intussen was het voorval in de boeken gegaan als zelfmoord. En daarmee was de zaak gesloten; nee, had de zaak gesloten moeten zijn.

Maar toch niet dus. En morgenochtend zou hij zelf nogmaals verhoord worden. Door nota bene Iris Rekken, de rechercheur met wie hij aan de zaak Schoonens had gewerkt. Maar van die zaak was hij een week geleden af gehaald door de hoofdcommissaris. Iris had vervolgens, met haar nieuwe partner die precies deed wat zij wilde, flink doorgepakt en Tijn in 't Hout formeel de moord ten laste gelegd. Over een week zou de zaak al voorkomen en er was geen enkele reden om te veronderstellen dat de rechtbank Tijn niet zou veroordelen...

De enige die een tegengeluid kon laten horen, was hij, besepte Dux. Maar wie wist waar hij over een week zou zijn? Als hij bij het verhoor zou worden onderworpen door de RMD-test, dan... stond hij niet in voor zijn eigen geheugen... Het waren vrijwel exact dezelfde woorden als die door Tijn in 't Hout waren gebruikt, dat herinnerde hij zich nog wel.

En wat zou er dan gebeuren?

Dux zuchtte en wreef in zijn ogen, alsof hij hiermee alle om elkaar tollende gedachten en beelden kon weg krijgen. Ten slotte besloot hij maar op te staan. Slapen zat er vannacht niet meer in...

